PL

EUROPEJSKI BANK CENTRALNY

EUROSYSTEM

OPINIA EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO

z dnia 16 lutego 2011 r.

w sprawie objęcia spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych wsparciem udzielanym przez Skarb Państwa instytucjom finansowym

(CON/2011/11)

Wprowadzenie i podstawa prawna

W dniu 21 stycznia 2011 r. Europejski Bank Centralny (EBC) otrzymał wniosek Ministra Finansów Rzeczypospolitej Polskiej o wydanie opinii w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym (zwanego dalej „projektem ustawy").

Kompetencja EBC do wydania opinii wynika z art. 127 ust. 4 oraz art. 282 ust. 5 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz trzeciego i szóstego tiret art. 2 ust. 1 decyzji Rady 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych[1], z uwagi na to, że projekt ustawy dotyczy Narodowego Banku Polskiego oraz zasad odnoszących się do instytucji finansowych w zakresie, w jakim wywierają one istotny wpływ na stabilność instytucji i rynków finansowych.

Rada Prezesów wydała niniejszą opinię zgodnie ze zdaniem pierwszym art. 17 ust. 5 Regulaminu Europejskiego Banku Centralnego.

1. Założenia projektu ustawy

1.1 Projekt ustawy zmienia ustawę z dnia 12 lutego 2009 r. o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym[2] (zwaną dalej „ustawą o udzielaniu wsparcia"), odnośnie do której EBC wydał opinię w listopadzie 2008 r[3]. Ustawa o udzielaniu wsparcia wprowadziła szereg narzędzi umożliwiających udzielanie uprawnionym instytucjom[4] różnego rodzaju wsparcia. Następnie EBC wydał opinie w październiku 2009 r.[5] oraz w grudniu 2010 r.[6] w związku z przedłużeniem terminu, do którego instytucje finansowe mogą występować o udzielenie wsparcia.

---

1 Dz.U. L 189 z 3.7.98, s. 42.

2 Dz. U. z 2009 r., nr 39, poz. 308.

3 Zob. opinia CON/2008/80; wszystkie opinie EBC są publikowane na stronie internetowej EBC pod adresem www.ecb.europa.eu.

4 Do otrzymywania wsparcia uprawnionych było sześć kategorii instytucji finansowych z siedzibą w Polsce: banki, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, fundusze inwestycyjne, domy maklerskie, zakłady ubezpieczeń oraz fundusze emerytalne (zob. art. 2 ustawy u udzielaniu wsparcia).

5 Zob. opinia CON/2009/82.

1.2 Projekt ustawy rozszerza katalog instytucji uprawnionych do otrzymania wsparcia w formie gwarancji Skarbu Państwa na: a) spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe (zwane dalej „SKOK") oraz b) Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową (zwaną dalej „Krajową SKOK"), podmiot ustawowo zobowiązany do zrzeszania poszczególnych SKOK. Powodem rozszerzenia zakresu podmiotowego ustawy jest fakt, że SKOK: a) świadczą usługi podobne do usług bankowych, jak również mogą być narażone na podobne ryzyko utraty płynności, oraz b) zarządzają aktualnie znacznymi aktywami oraz świadczą usługi dla licznej grupy klientów, będących w przeważającej mierze klientami detalicznymi[7]. Projekt ustawy nie zmienia warunków, na jakich można udzielać wsparcia, ani kryteriów kwalifikowania instytucji finansowych do stosowania środków przewidzianych w ustawie o udzielaniu wsparcia.

1.3 Zgodnie z obowiązującą obecnie ustawą o SKOK[8] kompetencje regulacyjne i nadzorcze w odniesieniu do SKOK przysługują nie Komisji Nadzoru Finansowego (KNF), lecz podmiotowi ustawowo zrzeszającemu poszczególne SKOK. EBC został poproszony w 2009 r. o wydanie opinii w sprawie projektu ustawy, który w znaczący sposób zmieniał zasady regulacji i nadzoru nad SKOK, w tym w szczególności poprzez przyznanie KNF kompetencji regulacyjnych i nadzorczych w odniesieniu do działalności SKOK oraz nałożenie na SKOK wymogu utrzymywania rezerwy obowiązkowej[9] w Narodowym Banku Polskim. EBC rozumie, że ta ustawa została uchwalona przez Sejm, nie weszła jednak w życie ze względu na poddanie jej kontroli Trybunału Konstytucyjnego.

2. Uwaga ogólna

2.1 EBC ponawia swoje spostrzeżenia wyrażone w opinii CON/2009/60, jak również w poprzednich opiniach w sprawie ustawy o udzielaniu wsparcia. EBC uważa za istotne, nie uprzedzając przyszłego rozstrzygnięcia Trybunału Konstytucyjnego, aby zmiany prawne dotyczące regulacji i nadzoru SKOK weszły w życie tak szybko, jak to możliwe. Kluczowymi elementami w tym zakresie jest poddanie SKOK wymogom nadzorczym na poziomie, który ma zastosowanie do instytucji kredytowych oraz nałożenie obowiązku utrzymywania przez SKOK rezerwy obowiązkowej, jak również zwiększenie pewności prawnej i przejrzystości działalności operacyjnej SKOK. Powyższe środki powinny towarzyszyć proponowanemu włączeniu SKOK do listy podmiotów mogących ubiegać się o wsparcie w formie gwarancji Skarbu Państwa.

---

6 Zob. opinia CON/2010/95.

7 Zob. uzasadnienie projektu ustawy, s. 1.

8 Ustawa z dnia 14 grudnia 1995 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, Dz. U. z 1996 r., nr 1, poz. 2.

9 Zob. opinia CON/2009/60.

Niniejsza opinia zostanie opublikowana na stronie internetowej EBC.

Frankfurt nad Menem, dnia 16 lutego 2011 r.

[podpis]

Prezes EBC

Jean-Claude TRICHET